Dosarul nr. 4r-2784/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23145418-02-4r-24062024 Judecător Ana CUCERESCU

D E C I Z I E
în numele Legii

05 noiembrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu BEȘELEA
Judecătorii Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul și cel suplimentar declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional, Dorel RUSU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, în cauza contravențională la contestația înaintată de către **RUSU Dorel *******, împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, întocmit în privința acestuia în temeiul art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 12.10.2023 până la 30.04.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 24.06.2024 până la 05.11.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. RUSU Dorel ***** La data de 27.10.2022, perioada 08:00-17:00, pe str. *****, a adus învinuiri calomnioase în adresa TĂIETU Anatolie în cadrul conferinței de presă din data de 27.10.2022, în cadrul agenției de presă IPN, fapt prin care i-a defăimat onoarea și demnitatea față de alte persoane.

La data de 07 aprilie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina RUSU Dorel, contravenția prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Prin decizia de sancționare din 07.04.2023, contravenientul RUSU Dorel a fost sancționat cu amendă în mărime de 50 unități convenționale, ceea ce constituie 2 500 lei.

La 03 octombrie 2023, RUSU Dorel, a depus la Inspectoratul de Poliție Centru, o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, prin care a solicitat anularea actelor contestate și încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptei contravenționale.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024,* a fost respinsă contestația depusă de RUSU Dorel *****, născut la *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional, ca fiind una neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional, RUSU Dorel *****, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, cu admiterea contestației depuse în sensul formulat.*

În motivarea recursului, recurentul a menționat că, pentru întocmirea procesului-verbal contravențional, nu a fost citat în modul corespunzător, iar după întocmirea procesului-verbal contravențional, nu a fost informat despre întocmirea acestuia. Astfel, cu procesul-verbal contravențional si cu decizia de sancționare nu este de acord, îl consideră neîntemeiat şi pasibil de a fi anulat întrucât nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenție.

Susține recurentul că agentul constatator, fără a ține cont de materialele din dosar, fără audierea sa şi fără o examinare atentă, a dat o interpretare arbitrară faptelor şi probelor, fără a motiva procesul-verbal şi decizia de sancționare, în sensul expus reține că, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri**.** Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Subsemnatul, Dorel RUSU, în calitate de persoană în privința căreia a fost întocmit proces verbal cu privire la contravenție nu sunt obligat în a-mi dovedi nevinovăția, obligația respectivă fiind în sarcina agentului constatator care trebuie să dovedească că a fost comisă contravenția imputată în circumstanțele descrise în procesul verbal, şi anume cu probe care să reflecte concret situația respectivă din data întocmirii procesului verbal, iar poziția sa urmând a fi susținută cu probe pertinente.

Cele indicate în Hotărâre le consideră neîntemeiate, or, instanța de judecată a dat o apreciere eronată a faptei şi a materialelor anexate la caz. Aceasta denotă o interpretare arbitrară a faptelor şi probelor, fără o motivare relevantă în acest sens. Or, din toate cele enunțate mai sus, se constată clar, că fapta nu întrunește elementele contravenției prevăzute de art.70 alin.(1) Cod contravențional. Mai mult decât atât, referitor la datele cazului în privința căruia se constată ca informație calomnioasă, pe rolul instanței de judecată se află mai multe litigii. Mai mult decât atât subiectul este mediatizat prin surse Mass media.

Prin cererea suplimentară de recurs declarată de contravenientul Dorel RUSU, s-a menționat faptul că conform procesului-verbal din 07.04.2023, întocmit la ora 14:13, la 27.10.2022, între ora 08:00 şi 17:00, pe str. ***** am adus învinuiri calomnioase în adresa lui TĂIETU Anatolie în cadrul conferinței de presă din data de 27.10.23022, în cadrul

agenției de presă IPN, fapt prin care i-a defăimat onoarea şi demnitatea față de alte persoane, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional. Procesul-verbal din 07.04.2023 a fost întocmit în lipsa subsemnatului, nefiind citat în mod legal. Respectiv, prin Decizia agentului constatator din 07.04.2023 i-a fost aplicată o amendă în mărime de 50 u.c., ceea ce reprezintă 2.500 lei. Procesul-verbal din 07.04.2023 a fost întocmit în prezența unui martor - POSTICA Nicolae, a.n. *****şi în prezența presupusei victime - TĂIETU Anatolie.

Cele indicate în Hotărâre le consideră neîntemeiate, or, instanța de judecată a dat o apreciere eronată a faptei şi a materialelor anexate la caz. Aceasta denotă o interpretare arbitrară a faptelor şi probelor, fără o motivare relevantă în acest sens. Așadar, instanța de judecată a adoptat o hotărâre bazată doar pe afirmațiile presupusei victime, fără a analiza multiaspectual această problemă.

Subsemnatul, în cadrul procesului contravențional, la etapa de întocmire a actului de învinuire, nu a fost prezent, nu a fost audiat, iar în cadrul ședinței de judecată, toate expunerile, însoțite de acte confirmative nu au fost luate în calcul. Or, fapta imputată nu întrunește elementele obligatorii ale contravenției, în conferința de presă au fost relatate toate informațiile reale cunoscute despre o construcție ilegală. Mai mult ca atât, au fost prezentate înscrisuri care confirmă faptul ilegalității acestei construcții, inițiată în baza Certificatului de urbanism nr. 389i/20 eliberat la data 18.11.2020, pe numele TĂIETU Andrei.

Totodată, în conferința de presă din 27.10.2022, în cadrul agenției de presă IPN, subsemnatul, Dorel RUSU a invocat inclusiv faptele, care erau deja relatate în articolul Ziarului de Gardă, nr. 24 (862) din 30.06.2022 (Joi). Acest articol fiind publicat anterior datei când s-a desfășurat conferința de presă în cauză. Acest articol al Ziarului de gardă era intitulat „Construcția cu scandal a unui bloc de locuit în capitală care leagă doi foști colegi de la CNA” conține cca 15 mențiuni a persoanei TĂIETU Anatolie (se anexează), în aceste context, victima nu a înaintat plângere/acțiune în judecată privind declarațiile calomnioase ale redacției de ziar adresate în privința sa, însă declarațiile efectuate în cadrul conferinței de presă le-a considerat drept calomnioase, ce ating viața personală şi presezonală a persoanei.

Un alt moment important neelucidat de către instanța de judecată este faptul respectării dreptului la libertatea de exprimare. Or, art.3 alin.(1) din Legea cu privire la liberate de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Articolul 6 alin. (2) din Legea cu privire la liberate de exprimare prevede, Apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public. La fel si art.10 din Convenția Europeană privind Drepturile Omului prevede, Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice şi fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

Prin urmare, toate declarațiile efectuate în conferința de presă din 27.10.2022 sunt niște informații reale, care au drept scop comunicarea publicului despre ilegalitățile efectuate în domeniul construcțiilor de către persoanele cu influență. Or, din toate cele enunțate mai sus, se constată clar, că fapta nu întrunește elementele contravenției prevăzute de art.70 alin.(1)

Cod contravențional. Mai mult decât atât, referitor la datele cazului în privința căruia se constată ca informație calomnioasă, pe rolul instanței de judecată se află mai multe litigii. Mai mult decât atât subiectul este mediatizat prin surse Mass media.

Articolul 70 alin.(1) Cod contravențional prevede calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană. Așadar, un element important pentru stabilirea caracterului contravențional al faptei constituie ca informația care este răspândită să fie una mincinoasă, care nu corespunde adevărului.

Reiterează recurentul că atât prin contestația depusă în instanța de fond (care a fost însoțită de un șir de acte), cât şi în prezenta cerere de recurs suplimentar, atestăm faptul că toate declarațiile menționate în cadrul conferinței de presă din 27.10.2022 au un suport factologic, care adeveresc cele declarate. La fel, în cadrul examinării litigiului în instanța de fond, de către instanța de judecată au fost respinse solicitările de audiere a victimei şi a agentului constatator. Or, dacă se află în prezența contravenției ce atentează la drepturile persoanei fizice, este important ca presupusa victimă să aibă un rol activ în examinarea litigiului.

Având în vedere faptul că în cadrul instanței de fond a fost respinsă cererea de audiere a victimei şi a agentului constatator, solicită ca în instanța de recurs, examinarea cererii să aibă loc cu participarea părților. Acest fapt este important pentru elucidarea aspectelor importante care nu au fost luate în considerare la examinarea în fond a litigiului.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanţă, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul şi cel suplimentar declarat de către persoana în privinţa căreia a fost întocmit procesul contravenţional, Dorel RUSU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs *respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanţa de recurs relevă că, domeniul contravenţional a fost asimilat „acuzaţiilor în materie penală", în înţelesul european autonom al art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situaţia de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzaţii penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art.10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenţionale şi se manifestă sub două forme prin intenţie sau din imprudenţă. Intenţia este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudenţa constă din faptul, că persoana care săvârşeşte fapta îşi dă seama şi prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod uşuratic vor putea fi evitate. Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravenţional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art.374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

7. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la data de 07 aprilie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina RUSU Dorel, contravenție prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Prin urmare, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că RUSU Dorel la data de 27.10.2022, perioada 08:00-17:00, pe str. *****, a adus învinuiri calomnioase în adresa TĂIETU Anatolie în cadrul conferinței de presă din data de 27.10.2022, în cadrul agenției de presă IPN, fapt prin care i-a defăimat onoarea și demnitatea față de alte persoane.

La data de 07 aprilie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina RUSU Dorel, contravenția prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional.

În consecință, prin decizia de sancționare din 07.04.2023, contravenientul RUSU Dorel a fost sancționat cu amendă în mărime de 50 unități convenționale, ceea ce constituie 2 500 lei.

La 03 octombrie 2023, RUSU Dorel, a depus la Inspectoratul de Poliție Centru, o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, prin care a solicitat anularea actelor contestate și încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptei contravenționale.

8. Drept consecință, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, a fost respinsă contestația depusă de RUSU Dorel *****,

născut la *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional, ca fiind una neîntemeiată.

9. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea Hotărârii primei instanțe.

Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul penal reține că acesta a fost întocmit în lipsa făptuitorului, în prezența victimei și a martorului asistent, care a confirmat prin semnătură absența contravenientului la momentul întocmirii actului contravențional.

Referitor la susținerile recurentului potrivit cărora nu ar fi fost citat în mod corespunzător pentru întocmirea procesului-verbal contravențional, Colegiul le apreciază ca neîntemeiate, întrucât din materialele cauzei rezultă că agentul constatator a întreprins măsurile legale de citare a lui Dorel RUSU , fapt confirmat prin citațiile expediate acestuia și avizul de recepție cu mențiunea „nereclamat”, anexate la dosarul contravențional (f.d. 45, 46, 55). Or, nereclamarea citației nu echivalează cu lipsa citării, această împrejurare fiind imputabilă exclusiv contravenientului, care avea obligația de a-și exercita cu diligență drepturile procesuale.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Prin urmare, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța de recurs constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Iar, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și 445 Cod contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută. Sub aspectul legalității procesului verbal, colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, astfel la cazul dedus spre examinare au fost respectate prevederile art.443 alin.(1) lit.d), e) Cod contravențional, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție va include încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Astfel, în ceea ce privește legalitatea proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05753001 din 07.04.2023, Colegiul penal constată că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute, fiind în corespundere cu art. art.443, 445 Cod contravențional şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) Cod contravențional.

Potrivit prevederilor art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante. În baza art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanță de judecată sau în alt organ spre soluționare.

10. Sub aspectul legalității procesului verbal, Colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

În ce privește constatarea existenței faptei contravenționale, în urma studiului materialelor cauzei contravenționale, instanța de recurs ajunge la ferma convingere că, la RUSU Dorel la data de 27.10.2022, perioada 08:00-17:00, pe str. *****, a adus învinuiri calomnioase în adresa TĂIETU Anatolie în cadrul conferinței de presă din data de 27.10.2022, în cadrul agenției de presă IPN, fapt prin care i-a defăimat onoarea și demnitatea față de alte persoane.

Prin urmare, la data de 07 aprilie 2023, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, DICEANU Dumitru, a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05753001 și a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina RUSU Dorel, contravenție prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Analizând motivele recursului, Colegiul constată că, în esență, autorul acestuia contestă procesul-verbal de constatare și sancționare, invocând că nu se face vinovat de comiterea contravenției menționate. Totuși, nerecunoașterea vinovăției de către petiționar este apreciată de instanța de recurs drept o încercare de a evita răspunderea contravențională, în condițiile în care fapta a fost documentată în mod corespunzător, iar vinovăția acestuia rezultă din ansamblul probelor administrate.

Instanța de fond a analizat în mod complet și obiectiv circumstanțele cauzei, conform prevederilor art. 457 și 458 din Codul contravențional, conferind o apreciere corectă probelor și stabilind, în mod justificat, că procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cerințelor legii. Astfel, învinuirea adusă lui RUSU Dorel este întemeiată și confirmată prin probe pertinente, concludente, admisibile și utile pentru aflarea adevărului.

Așadar, cu referire la fapta comisă, instanța de recurs reține că, potrivit art.70 alin.(1) Cod contravențional *calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană, constituie contravenție care se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an*.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui RUSU Dorel în comiterea încălcării prevederilor art.70 alin.(1) Cod contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

Instanța de recurs constată că în raport cu cele enunțate, art.425 alin.(2) Cod contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție şi altor probe acumulate, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul verbal cu privire la contravenție, procesul verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul verbal de percheziție, procesul verbal privind cercetarea la fața locului, procesele verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Colegiul penal stabilește că, la constatarea contravenției imputate, agentul constatator, în afara propriilor constatări consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție din 07.04.2023, a anexat la dosarul contravențional, în conformitate cu prevederile art. 440 alin.(1) și art.374 Cod contravențional, un ansamblu de materiale probatorii relevante pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, și anume:

- *Sesizare din 01.11.2022, depusă de Anatolie TĂIETU*;

- *Copia articolului sub denumirea „Cine stă în spatele construcției neautorizate din str. Ciocîrlia,,, publicat pe portalul știri.md*;

- *Copia articolului sub denumirea „În spatele construcției neautorizate din str. Ciocîrlia stau persoane din Procuratura, avocat,,, publicat pe portalul ipn.md*;

- *Procesul-verbal de audiere a victimei din 22.11.2022,* acțiune procesuală de audiere a TĂIETU Anatolie, prin care a reiterat circumstanțele expuse prin sesizare din 01.11.2022;

- *Copia certificatului de urbanism pentru proiectare nr.1891/20 din 18.11.2020*, eliberat pentru construirea a două case de locuit tip duplex, cuplate din mun. Chișinău, str. *****, eliberat la cererea TĂIETU Anatolie;

- *Copiile Declarațiilor de avere și interese personale pe numele TĂIETU Anatolie, depusă pentru anul 2020, 2021*;

- *Copia articolului cu denumirea "Construcția cu scandal a unui bloc de locuit în capitală care leagă 2 foști colegi de la CNA*", publicat la data de 11.07.2022 pe portalul zdg.md, autorul Vasile Ursachi;

- *Copia procesului-verbal de refuz în inițierea controlului nr.405/28 din 10.08.2022 în privința lui Anatolie TĂIETU*;

- *Proces-verbal de audiere a martorului BEGLIȚA Alexandru din 01.12.2022*;

- *Răspunsul Primăriei mun. Chișinău din 04.01.2023*, prin care se informează că în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate al Primăriei mun. Chișinău, nu au fost înregistrate careva avertizări, denunțuri privind influențe necorespunzătoare, exercitate de către Anatolie TĂIETU;

- *Proces-verbal de examinare din 15.11.2022*, obiectul căreia a fost înregistrarea video cu dimensiunea 25:39 min., care este postată pe saitul www.youtube.com, pagina cu denumirea Agenția de Presă IPN, în care este difuzată o conferință de presă, susținută de avocatul Dorel RUSU și Veaceslav MUNTEANU.

Probele prezentate de către agentul constatator nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Prin urmare cercetând totalitatea circumstanțelor și probelor Colegiul penal alăturat instanței de judecată consideră că vinovăția lui RUSU Dorel a fost demonstrată, iar prin acțiunile sale ultimul a săvârșit contravenția prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional. Raportând circumstanțele de fapt la normele de drept aplicabile cazului, inclusiv şi cele invocate de către recurent, instanța de recurs găsește fondate concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui RUSU Dorel în comiterea faptei de calomnie.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art.442 alin.(1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că procesul verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fie în absența sa.

Interpretând art.425 alin.(2) în coroborare cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05753001 din 07.04.2023 face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator personal în timpul săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar. Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate.

Potrivit art.70 alin. (1) Cod contravențional, calomnia constituie răspândirea, prin orice mijloace, a unor informații vădit false, care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională a unei persoane.

Pentru existența contravenției sunt necesare cumulativ următoarele elemente:

Obiectul juridic special – relațiile sociale ce asigură respectarea demnității, onoarei și reputației persoanei.

Latura obiectivă – acțiunea de răspândire a unor informații vădit false, susceptibile de a produce atingere onoarei, demnității ori reputației victimei;

Subiectul contravenției – persoana fizică ce a răspândit astfel de informații;

Latura subiectivă – vinovăția manifestată sub forma intenției directe sau indirecte, făptuitorul fiind conștient de caracterul fals al informației și urmărind ori acceptând lezarea demnității victimei.

Astfel, din totalitatea materialelor administrate la dosar, Colegiul penal constată ca fiind întrunită *latura obiectivă* a contravenției prevăzute de art.70 alin.(1) Cod contravențional, or acțiunea contravenientului RUSU Dorel s-a materializat prin organizarea și susținerea unei conferințe de presă difuzate public pe platforma YouTube și preluată de mai multe portaluri media (IPN, Știri.md, ZDG.md), în cadrul căreia acesta a făcut declarații publice care vizau persoana lui TĂIETU Anatolie, cu referire la presupuse acțiuni ilegale privind construcția unui imobil pe str. ***** din mun. Chișinău, invocând implicarea unor persoane din organele de drept și formulând aprecieri de natură acuzatoare și compromițătoare.

De asemenea, Colegiul penal constată că, prin conținutul contestației și al recursului formulat, contravenientul RUSU Dorel nu neagă nici apartenența declarațiilor, nici conținutul acestora și nici faptul aducerii lor la cunoștința unui public larg. Acesta contestă doar caracterul ilegal al afirmațiilor sale, susținând că a acționat în limitele libertății de exprimare.

Instanța de recurs apreciază însă această poziție drept o strategie de apărare, menită să eludeze răspunderea contravențională pentru faptele comise, întrucât libertatea de exprimare nu poate fi folosită ca mijloc de defăimare a unei alte persoane și nu exonerează de răspundere atunci când afirmațiile sunt vădit false și prejudiciază demnitatea și reputația altei persoane.

În contextul argumentelor invocate de către contravenient, Colegiul reține că nimic nu poate justifica răspândirea cu bună-știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană. Astfel de acțiuni depășesc limitele libertății de exprimare și constituie fapte ilicite sancționate de legislația în vigoare. Din probele administrate rezultă că aceste afirmații au fost răspândite public, prin mijloace de informare în masă, fiind accesibile unui număr nedeterminat de persoane, ceea ce întrunește cerința de „răspândire” prevăzută de norma contravențională.

În același timp, din materialele dosarului nu rezultă existența unor probe obiective care să confirme veridicitatea afirmațiilor expuse de către contravenient, acestea bazându-se exclusiv pe presupuneri și interpretări personale, necoroborate cu documente oficiale sau constatări ale autorităților competente.

Prin urmare, Colegiul reține că acțiunile lui RUSU Dorel au avut caracterul vădit fals al informațiilor, iar prin conținutul acestora s-a adus atingere onoarei, demnității și reputației profesionale a lui TĂIETU Anatolie, care exercită funcții de responsabilitate publică.

În altă ordine de idei, Colegiul reține că dreptul la protejarea reputației este un drept care este protejat de art.8 din Convenție, fiind un element care ține de viața privată [...], prin prisma jurisprudenței CtEDO pentru ca art. 8 să fie aplicabil, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să aducă atingere exercitării de către o persoană a dreptului la respectarea vieții sale private [Axel Springer AG împotriva Germaniei (MC), pct. 83; Bédat împotriva Elveției (MC), pct. 72; Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei (MC), pct. 76; Denisov împotriva Ucrainei (MC), pct. 112]. Această cerință se referă atât la reputația socială, cât și la cea profesională (idem). Trebuie să existe, de asemenea, o legătură suficientă între reclamant și pretinsa atingere adusă asupra reputației (Putistin împotriva Ucrainei, pct. 40).

Subsidiar, Colegiul penal atestă că, contrar celor afirmate de contravenientul RUSU Dorel în cadrul conferinței de presă, acțiunile acestuia au adus atingere dreptului victimei la respectarea vieții private, prevăzut de art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art.28 din Constituția Republicii Moldova.

Atacul asupra vieții private a victimei a atins un nivel de gravitate suficient pentru a afecta exercitarea dreptului la respectarea vieții sale personale și profesionale, întrucât prin declarațiile făcute public s-au adus acuzații grave, neprobate, ce depășesc limitele criticii acceptabile într-o societate democratică.

În aceste condiții, argumentele invocate în conținutul recursului nu pot demonstra lipsa faptei contravenționale sau caracterul justificat al comportamentului contravenientului, întrucât chiar din textul recursului declarat, RUSU Dorel recunoaște existența faptelor și circumstanțelor public comunicate, menționând expres că „*organele specializate au constatat încălcările admise de SRL „VALEXCONS”... iar Beneficiarul construcției refuză prezentarea documentației în baza cărora se fac aceste lucrări*”.

Această afirmație, însă, nu stabilește nicio legătură de cauzalitate între presupusele încălcări și persoana TĂIETU Anatolie, în adresa căreia au fost făcute acuzațiile. Dimpotrivă, probele administrate în cauză demonstrează contrariul — potrivit răspunsului oficial al Primăriei mun. Chișinău din 04.01.2023, în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate nu figurează nicio sesizare sau denunț privind influențe necorespunzătoare exercitate de către TĂIETU Anatolie, fapt care confirmă caracterul nefondat și defăimător al afirmațiilor făcute de contravenient.

Cu privire la *subiectul contravenției*, Colegiul reține că RUSU Dorel, în calitate de avocat și persoană publică, se încadrează în categoria subiecților contravenției prevăzute de art.70 alin.(1) Cod contravențional, fiind o persoană fizică responsabilă, ce posedă discernământ și capacitate de exercițiu deplină.

Cu privire la *latura subiectivă*, instanța de recurs constată că vinovăția se deduce din modul de comitere a faptei – prin pregătirea și susținerea publică a unei conferințe de presă, urmată de diseminarea informațiilor prin surse media – ceea ce denotă intenția directă de a face publice afirmațiile respective, cunoscând că acestea nu se sprijină pe date reale și fiind conștient de posibilitatea lezării demnității și reputației persoanei vizate.

Colegiul penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei

contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar contravenientului Dorel RUSU i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Astfel, fapta reținută de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, întrunește elementele constitutive ale acestei contravenții, iar toate argumentele la care a făcut trimitere făptuitorul nu determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, atâta timp cât temeiurile invocate de către făptuitor în partea ce ține de lipsa probelor, nu s-a adeverit.

Subsidiar, Colegiul reconfirmă poziția instanței de fond precum că, făptuitorul face trimitere doar la elemente procedurale care în opinia sa ar determina încetarea procesului contravențional, însă, referitor la nemijlocita faptă săvârșită, ultimul nu relevă vreo situație.

Colegiul penal reține că, deși libertatea de exprimare este un drept fundamental garantat de art.10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art.3 alin.(1) din Legea nr.64/2010 privind libertatea de exprimare, exercitarea acestui drept nu este absolută, ci implică responsabilități și limite, mai ales atunci când prin exprimare se aduc atingere onoarei, demnității și reputației profesionale a unei alte persoane. Potrivit art.10 alin.(2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni care constituie măsuri necesare într-o societate democratică, printre altele pentru protecția reputației sau a drepturilor altora.

În cauza dată, Colegiul constată că declarațiile făcute de RUSU Dorel în cadrul conferinței de presă din 27.10.2022 nu pot fi considerate ca făcând parte din sfera libertății de exprimare protejate, întrucât acestea nu urmăreau un scop de informare obiectivă a publicului și nu se bazau pe fapte verificate ori de interes public real, ci au avut un caracter acuzator și defăimător față de persoana TĂIETU Anatolie.

Astfel, afirmațiile contravenientului depășesc limitele acceptabile ale criticii într-o societate democratică, afectând grav onoarea, demnitatea și reputația profesională a victimei, iar invocarea libertății de exprimare nu poate justifica răspândirea cu bună știință a unor informații false.

Mai mult, art.6 alin.(2) din Legea nr.64/2010 prevede expres că apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public, însă în prezenta cauză nu s-a demonstrat existența unui interes public care să prevaleze, informațiile comunicate fiind de natură strict personală și defăimătoare, iar nu fapte de corupție sau abateri profesionale documentate.

Prin urmare, în raport cu invocarea de către contravenient a dreptului la libertatea de exprimare, prevăzut de art.10 din Convenția Europeană privind Drepturile Omului, Colegiul reține că acest drept nu este absolut și poate fi supus unor restrângeri necesare într-o societate democratică, în scopul protecției reputației și onoarei altor persoane, precum și pentru menținerea ordinii publice, conform jurisprudenței constante a CEDO (*Handyside v. United Kingdom, 1976; Lingens v. Austria, 1986*).

Exercitarea libertății de exprimare presupune responsabilitate, iar afirmațiile răspândite cu bună-știință care aduc atingere reputației unei persoane nu intră sub protecția acestei libertăți (*Castells v. Spain, 1992; Oberschlick v. Austria, 1991*). Potrivit CEDO, exercitarea

libertății de exprimare presupune responsabilitate: persoana care comunică informații nu poate aduce atingere onoarei și reputației altor persoane prin afirmații nefondate sau calomnioase.

Libertatea de exprimare vs. interesul public – CEDO diferențiază între informațiile de interes public și afirmațiile care vizează interese private sau atacuri personale. În speța noastră, declarațiile contravenientului nu aveau scopul de a informa publicul despre probleme de interes general, ci vizau denigrarea unei persoane fizice specifice, ceea ce nu intră sub protecția art.10 CEDO. Raportul dintre libertate și prejudiciu – Jurisprudența CEDO confirmă că, atunci când informațiile răspândite cauzează prejudicii semnificative reputației unei persoane, statul are dreptul și obligația să aplice măsuri proporționale de sancționare (*cauza Oberschlick v. Austria, 1991*).

Mai mult, jurisprudența CEDO subliniază că libertatea de exprimare protejează informațiile de interes public și criticile fundamentate, dar nu acoperă atacurile personale sau afirmațiile calomnioase nefondate, precum cele formulate de RUSU Dorel la conferința de presă, care vizau denigrarea victimei TĂIETU Anatolie și atingerea vieții sale private și profesionale (*Jersild v. Denmark, 1994*). Conform CEDO, critica publică asupra funcționarilor sau persoanelor cu funcții de răspundere trebuie să fie fundamentată pe fapte reale și verificabile. Afirmațiile false, calomnioase, răspândite cu bună-știință, nu sunt protejate și pot fi sancționate.

În contextul speței de față, declarațiile contravenientului nu urmăreau informarea publicului cu privire la interese colective, ci vizau prejudicierea directă a unei persoane determinate, ceea ce justifică aprecierea legală a faptei ca fiind contravenție prevăzută de art.70 alin.(1) Cod contravențional..

11. Astfel, hotărârea instanței de fond reflectă analiza completă și obiectivă a tuturor circumstanțelor invocate de contravenient, fiind examinate probele prezentate în ansamblul lor. În lumina conduitei adoptate de RUSU Dorel, care a manifestat o atitudine neglijentă și ignorarea regulilor legale, agentul constatator a aplicat în mod întemeiat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale, echivalentul sumei de 2500 lei. Pedeapsa aplicată este echitabilă și proporțională gravității faptei, atingând scopul sancțiunii contravenționale de a preveni săvârșirea de noi contravenții și de a descuraja repetarea unor astfel de acțiuni, având totodată efectul scontat asupra conduitei viitoare a făptuitorului și asupra respectării normelor legale.

De altfel, sancțiunea aplicată de către agentul constatator, Colegiul penal învederează că, aceasta a fost administrată în limitele impuse de art.34 alin.(2) Cod contravențional și în limitele stabilite de art.70 alin.(1) Cod contravențional, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului nu s-a făcut în scop abuziv, ci reieșind din faptul că agentul constatator l-a recunoscut vinovat de săvârșirea faptei, astfel cum au fost descrise în procesul verbal de contravenție.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanța de recurs, încheierea procesului - verbal fiind temeinică. Sub acest aspect, Colegiul Penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în

care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar recurentului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Suplimentar, având în vedere că, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, instanța reține că, consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă. În această privință, Colegiul penal consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu.

În contextul dat, Colegiul penal determină că, la examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator a ținut cont în deplină măsură de prevederile legale, a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării lui RUSU Dorel. Prin prisma faptului că procesul-verbal cu privire la contravenției este un act administrativ cu caracter individual, acestuia îi este aplicabilă prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal, iar făptuitorul nu a reușit să răstoarne această prezumție, invocându-se doar argumente pur declarative.

12. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit.a)-l). Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra vinovăției făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.70 alin.(1) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

Astfel, Colegiul Penal menționează că careva încălcări, sau abateri de la norma de drept, la emiterea hotărârii, instanța de fond nu a admis, temeiurile invocate de recurent,

neavând suport de fapt și de drept. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către contravenient în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele. Totodată, în recursul declarat, recurentul nu a invocat nici un argument în vederea netemeiniciei hotărârii și care ar impune instanța de recurs să desființeze hotărârea adoptată, fiind doar indicat că hotărârea instanței este nefondată și neîntemeiată.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul și cel suplimentar declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional, Dorel RUSU, și a menține Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, fără modificări.

13. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul inițial și cel suplimentar declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional, Dorel RUSU, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6235/2023 din 30 aprilie 2024, în cauza contravențională la contestația înaintată de către **RUSU Dorel *******, împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05753001 și deciziei de sancționare din 07.04.2023, întocmit în privința acestuia în temeiul art.70 alin.(1) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI